

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВА»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань *07 «Управління та адміністрування»*

Код та найменування спеціальності *073 «Менеджмент»*

Освітньо-професійна програма *Менеджмент*

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності *073 Менеджмент*

«11» вересня 2023 р. протокол №1

Реєстраційний номер в навчальному відділі НЦООП

1. Загальна інформація

Кафедра: [Менеджменту і логістики](#)
Викладач: Асауленко Наталя Валеріанівна, старший викладач кафедри менеджменту і логістики

Контакти:
nataliya.asaulenko@ukr.net,
0979750388

[Профайл](#)

Освітній компонент викладається на № 3 курсі у № 2 семестрі

Кількість: кредитів - 4, годин – 120

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	40	20	20
заочна	16	8	8
Самостійна робота, годин	Денна – 80		Заочна – 104

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «Управління конкурентоспроможністю підприємства» висвітлює теоретичні та практичні аспекти забезпечення стабільності та розвитку підприємства в умовах конкурентного середовища. У результаті вивчення освітнього компоненту студент повинен знати: теоретичні та практичні основи конкурентоспроможності підприємства, основні конкурентні переваги та способи їхнього досягнення конкретним підприємством в залежності від ситуації, базові різновиди конкурентних стратегій, основні типи ринків та відповідні їм ефективні стратегії конкуренції, загальні та специфічні чинники, що визначають рівень конкурентоспроможності підприємства, методи оцінки конкурентоспроможності підприємств, сутність загальної концепції управління конкурентоспроможністю підприємства та специфічні особливості управління конкурентоспроможністю організацій різних типів; вміти: досліджувати конкурентну ситуацію в галузі, визначати прямих конкурентів, проводити оцінку рівня конкурентоспроможності підприємства, здійснювати аналіз положення підприємства у конкурентному середовищі, здійснювати аналіз конкурентних переваг підприємства, виконувати розрахунки показників конкурентоспроможності продукції та підприємства, визначати шляхи підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства та розробляти відповідні заходи.

Освітній компонент «Управління конкурентоспроможністю підприємства» базується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонент «Менеджмент», «Маркетинг», «Інвестування».

3. Мета освітнього компоненту

Мета освітнього компоненту - формування у здобувачів теоретичних і практичних навичок у сфері менеджменту щодо оцінки та ефективного управління конкурентоспроможністю підприємства в сучасних умовах господарювання.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Управління конкурентоспроможністю підприємства» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та

програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 073 "Менеджмент"](#) та [Освітньо-професійній програмі "Менеджмент"](#) підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає навчання застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності:

4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.
2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання:

4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
- 18*. Встановлювати зв'язки між елементами системи управління та виявляти можливості розвитку підприємств у відповідності до вимог зовнішнього середовища.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних занять

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. Теоретичні та практики аспекти управління конкурентоспроможністю підприємства			
1	Сутність і значення конкуренції	2	0,5
2	Конкурентне середовище підприємства	2	0,5
3	Конкурентоспроможність підприємства та його складові	2	0,5
4	Формування конкурентних переваг підприємства	2	1
5	Методи забезпечення конкурентних переваг підприємства	2	1
6	Технологія забезпечення конкурентних переваг підприємства	2	0,5
7	Управління конкурентоспроможністю продукції	2	1
8	Управління конкурентоспроможністю підприємства	2	1
9	Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності	2	1
10	Оцінювання ефективності сучасних моделей управління конкурентоспроможністю підприємства	2	1
Разом за ОК:		20	8

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Сутність і значення конкуренції	2	-
2	Конкурентне середовище підприємства	2	-
3	Конкурентоспроможність підприємства та його складові	2	-
4	Формування конкурентних переваг підприємства	2	-
5	Методи забезпечення конкурентних переваг підприємства	2	-
6	Технологія забезпечення конкурентних переваг підприємства	2	-
7	Управління конкурентоспроможністю продукції	2	2
8	Управління конкурентоспроможністю підприємства	2	2
9	Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності	2	2
10	Оцінювання ефективності сучасних моделей управління конкурентоспроможністю підприємства	2	2
Всього за ОК:		20	8

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема: Державне регулювання конкуренції. Опрацювати матеріал, дати відповіді на запитання	10	15
	Тема: Соціальна відповідальність і конкурентоспроможність підприємства. Опрацювати матеріал, дати відповіді на запитання	10	15
2	Написання реферату	30	40
3	Підготовка презентації до доповіді	30	34
Всього за ОК:		80	104

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- *модульна контрольна робота;*
- *тестування;*
- *виконання і захист практичних робіт;*
- *усне опитування;*
- *підготовка доповідей, презентацій.*

Підсумковий контроль – *диференційований залік.*

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Змістовний модуль 1. Теоретичні та практичні аспекти управління конкурентоспроможністю підприємства		
Лекційний курс *	-	-
Практичні роботи*	40	40
Самостійна робота*	20	20
Тестування за темами*	10	10
Модульна контрольна робота	30	30
Всього за змістовний модуль 1	100,0	100,0

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#).

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Практичні роботи (оцінювання однієї роботи) для денної форми навчання

3,5 - 4 балів	<i>Практична відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
3,0 - 3,4 балів	<i>Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
2,5 – 2,9 балів	<i>Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
2,0 – 2,4 балів	<i>Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
0-1,9 балів	<i>Практична не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

Практичні роботи (оцінювання однієї роботи) для заочної форми навчання

8,0 - 10 балів	<i>Практична відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
6,0 – 7,9 балів	<i>Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
4,0 – 5,9 балів	<i>Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
2,0 – 3,9 балів	<i>Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
0-1,9 балів	<i>Практична не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

Тестування

9,0-10,0	<i>90 - 100 % правильних відповідей</i>	відмінно
8,0 -8,9	<i>74 – 89% правильних відповідей</i>	дуже добре

7,0 – 7,9	<i>60 – 73% правильних відповідей</i>	добре
5,0 – 6,9	<i>35 – 59 % правильних відповідей</i>	достатньо
0 – 4,9	<i>0-35 % правильних відповідей</i>	незадовільно

Самостійна робота

19,0-20,0 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
14,0 – 18,9 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
9,0 – 13,9 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
4,0 – 8,9 балів	<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
0 – 3,9 балів	<i>Самостійна робота не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

Критерії оцінювання до модульної контрольної роботи

№ з\п	Вид роботи	Максимальний бал	Пояснення до нарахування балів
1	Відповіді на теоретичні питання (3 питання)	30	За надану повну обґрунтовану відповідь на три питання (максимальний бал – 10 балів за кожну відповідь)

Критерії оцінювання однієї відповіді на теоретичне питання

9,0-10,0 балів	за умови, якщо здобувач показав глибокі знання, чітко, грамотно, логічно і послідовно його викладає; вільно оперує термінологією, знайомий із законодавчими та нормативними документами, вміє аналізувати ситуацію та має альтернативні погляди на викладений матеріал.
7,0-8,0 балів	за умови, якщо здобувач має тверді знання, грамотно і по суті викладає відповіді на поставленні питання, не допускає грубих помилок при відповіді на них, але не повністю розкриває зміст.
4,0-6,0 балів	за умови, якщо здобувач знає теоретичний матеріал на рівні репродуктивного відтворення, але не надає належної оцінки процесів та явищ, не чітко формулює категорії та допускає незначні помилки при відповідях.
0-3,0 балів	за умови, якщо здобувач при відповіді допускає суттєві помилки, матеріал викладає не послідовно, з припущенням неточностей у формулюваннях та відсутності термінології.

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: *Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально - демонстративний метод, проблемний виклад.*

Практичні заняття: *аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, виконання ситуаційно-розрахункових задач, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, кейс-метод, мозговий штурм, проєктний метод), тренінг, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань*

Самостійна робота(*реферати, доповіді з презентаціями, індивідуальні навчально-дослідні*

завдання тощо): робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними звітами, складання планової та звітної документації, науково-дослідна робота студентів (методи пізнання, аналогій, оцінка, ілюстрація тощо), складання скетчів за темами лекцій, реферування, конспектування)

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Економіка та бізнес-інновації [Електронний ресурс] = Economics and Business Innovation : підручник / Л. Г. Мельник, О. І. Карінцева, Ю. М. Завдов'єва та ін. ; за ред. Л. Г. Мельника, О. І. Карінцевої. — Суми : Унів. книга, 2023. — 702 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2106505>

2. Управління конкурентоспроможністю підприємства [Електронний ресурс] = Management of the competitiveness of the enterprise: Tutorial : навч. посіб. / Г. З. Леськів, В. І. Франчук, Г. Я. Левків, В. В. Гобела ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2022. — 220 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2123113>

3. Менеджмент конкурентоспроможності підприємства [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Алла Чикуркова, Олександр Іванишин ; Поділ. держ. ун-т. — Кам'янець-Подільський, 2022. — 263 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2125719>

4. Менеджмент підприємств [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. П. Ткаченко, С. С. Ткачова ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. — Харків : ХДУХТ, 2021. — 281 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2046605>

5. Логістика, управління й конкурентоспроможність в агробізнесі [Текст] : навч. посіб. / О. А. Жигулін, І. І. Махмудов, Н. О. Жигуліна ; Відокремл. підрозділ Нац. Ун-ту Біоресурсів і Природокористування України "Ніжин. агротехн. ін-т", Нац. НДУ ім. М. Гоголя. — Ніжин, 2020. — 519 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1984495>

Додаткові:

1. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України <https://minjust.gov.ua/>

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та [роботодавців](#).

Викладач

/ПІДПИСАНО/

Наталя АСАУЛЕНКО

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри менеджменту і логістики

Протокол від «4» вересня 2023 р. № 2

Завідувач кафедри

/ПІДПИСАНО/

Ірина СЕДІКОВА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП Менеджмент

/ПІДПИСАНО/

Наталя КОРСІКОВА